

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25 stycznia 2016 r.

Adam Bodnar

IV.510.237.2015.AJ

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

W dniu 4 lutego 2014 r. moja poprzedniczka na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich skierowała wystąpienie do ówczesnego Ministra Sprawiedliwości, w którym zwróciła uwagę na obawy zgłaszane przez obywateli, przedstawicieli zawodów prawniczych, a także media, dotyczące jakości usług pocztowych świadczonych przez Polską Grupę Poczтовую S.A. w Warszawie na podstawie umowy zawartej w dniu 18 grudnia 2013 r. przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej dotyczącej świadczenia usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla jednostek sądownictwa i prokuratury.

W piśmie z dnia 21 marca 2014 r. (DSO-V-072-1/14) Minister Sprawiedliwości udzielił odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika.

Aktualnie została opublikowana informacja o wynikach kontroli doraźnej przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli (Nr 168/2015/D/14/509), w których Najwyższa Izba Kontroli wskazała, że zmiana operatora pocztowego realizującego usługi w zakresie dostarczania pism i przesyłek pocztowych oraz prokuratorskich spowodowała poważne zakłócenie procesu dostarczania tych przesyłek, zwłaszcza w I kwartale 2014 r., co miało negatywny wpływ na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Problemy w świadczeniu usług pocztowych dotyczyły przede wszystkim opóźnień w doręczaniu korespondencji, niewłaściwego sposobu liczenia terminów awizowania, braków i błędów w awizowaniu listów. *De facto*, wyniki kontroli potwierdziły tylko obawy i wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich, formułowane już wcześniej na podstawie wpływających do niego skarg obywateli.

W ocenie NIK zawarte z Polską Grupą Poczтовую (PGP) umowy nie zawierały zapisów zabezpieczających w pełni interes wymiaru sprawiedliwości w zakresie terminowości doręczeń przesyłek sądowych i prokuratorskich. Ponadto ustalono, że badane

sądy i prokuratury były nieprzygotowane do zapewnienia właściwego nadzoru nad przebiegiem realizacji umowy oraz do egzekwowania właściwego wywiązywania się operatora pocztowego z ciążących na nim obowiązków. Przejawem zaniedbań po stronie sądów i prokuratur było również niewykorzystywanie przewidzianych w przepisach uprawnień dotyczących reklamacji, niewystępowanie do operatora pocztowego z wnioskami o wypłatę odszkodowania w przypadku nieudzielenia przez niego odpowiedzi na reklamację w przepisany terminie.

Na powyższy stan rzeczy wpływ miało niewystarczające wsparcie sądów przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie wymiany informacji dotyczących problemów w funkcjonowaniu sądów w skali kraju (związanych ze zmianą operatora). Istotne znaczenie miał tu również fakt, iż bezpośredni nadzór nad realizacją umowy został scedowany na Sąd Apelacyjny w Krakowie, jako stroną umowy, pomimo że nie posiadał on żadnych uprawnień nadzorczych w stosunku do prezesów i dyrektorów sądów pozostałych apelacji. Tak sprawowany nadzór okazał się niewystarczający do zapewnienia sprawnego dostarczania przesyłek sądowych i szybkiego wyeliminowania występujących w tym zakresie nieprawidłowości.

W uwagach końcowych NIK sformułowała wnioski o podjęcie przez Ministra Sprawiedliwości działań służących zapewnieniu skutecznego nadzoru nad przebiegiem aktualnie realizowanej umowy, a także zapewnienie niezbędnego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

W załączonym do informacji o wynikach kontroli stanowisku (nr BKA-IV-0910-19/15), Minister Sprawiedliwości odniósł się do sformułowanych przez NIK zastrzeżeń, wskazując, że stwierdzone nieprawidłowości zostały wzięte pod uwagę przy określaniu specyfikacji istotnych warunków zamówienia na świadczenie usług pocztowych na rzecz sądów powszechnych w latach 2016-2018, jak również przy ocenie zgłoszonych w ramach zamówienia publicznego ofert.

Minister odniósł się również do stawianych przez NIK zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania sądowej służby doręczeńowej. Przy czym, jak zaznaczył Minister, dostosowanie treści obowiązujących w tym zakresie regulaminów do wymogów ustawowych, wymagało podjęcia decyzji przez prezesów właściwych sądów, zaś niektórzy z nich nie zgodzili się ze stanowiskiem NIK, co do sprzeczności zapisów w regulaminach z regulacjami ustawowymi dotyczącymi doręczeń przesyłek sądowych.

Z dalszych wyjaśnień wynika, że w Ministerstwie Sprawiedliwości zainicjowane zostały prace legislacyjne zmierzające do wprowadzenia zmian w Kodeksie postępowania cywilnego oraz Kodeksu postępowania karnego, w częściach dotyczących doręczania korespondencji sądowej przez pracowników sądów lub sądową służbę doręczeńową.

Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza to, że sprawne dostarczanie przesyłek sądowych i prokuratorskich ma istotne znaczenie z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, gwarantując obywatelom realizowanie ich konstytucyjnego prawa do sądu, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie Rzecznikowi informacji, czy Ministerstwo opracowało i wdrożyło odpowiednie regulacje zapewniające sprawowanie skutecznego nadzoru nad realizacją aktualnie zawartej umowy dotyczącej doręczania przesyłek sądowych, w szczególności zaś, czy podjęto działania potrzebne do zapewnienia niezbędnego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego Sądowi Apelacyjnego w Krakowie w celu umożliwienia realizacji wspomnianej umowy, a także na jakim etapie są obecnie prace legislacyjne, o których mowa w w/w stanowisku Ministra Sprawiedliwości, dotyczące doręczania korespondencji przez sądową służbę doręczeniową.

Podpis na oryginale